

УДК 346.548:366.5](075.8)

ББК 67.404я73

I-18

Автори

Іваненко Лариса Миколаївна,

кандидат юридичних наук, доцент кафедри комерційного права
Київського національного торговельно-економічного університету;

Язвінська Олена Миколаївна,

кандидат історичних наук, доцент кафедри теорії та історії
держави і права Національного транспортного університету

Рецензенти

О. В. Дзера, доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент
Національної академії правових наук України, професор кафедри цивільного
права Київського національного університету імені Тараса Шевченка;

В. В. Рокоча, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри
міжнародної економіки та бізнесу, декан факультету міжнародних відносин
Університету економіки і права «КРОК»;

Б. І. Хорошун, доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри
теорії та історії держави і права Національного транспортного університету

*Затверджено Міністерством освіти і науки України
як підручник для студентів вищих навчальних закладів
(лист № 1/11-8947 від 28.05.2013 р.)*

Відтворення всієї книги чи якої-небудь її частини
будь-якими засобами або в якій-небудь формі, у тому числі в Інтернеті,
без письмового дозволу видавництва забороняється

Іваненко Л. М., Язвінська О. М.

I-18 **Захист прав споживачів : підручник / Л. М. Іваненко,
О. М. Язвінська. — К. : Юрінком Інтер, 2014. — 496 с.
ISBN 978-966-667-584-5**

Підручник є узагальненою працею з концептуальних проблем захисту
прав споживачів. Він охоплює широке коло питань, що пов'язані з розкриттям
соціально-політичної та правової парадигми консюмеризму, а також передумо-
вами його виникнення, становленням і розвитком. Автори розглядають істо-
ричні та правові коріння розвитку законодавства у сфері захисту прав спожи-
вачів, державне регулювання відносин у цій сфері.

Розрахований на студентів, магістрів, аспірантів, викладачів, науковців
вищих юридичних та економічних навчальних закладів, а також практичних
працівників. Може бути корисним для всіх, хто цікавиться проблематикою
захисту прав споживачів.

УДК 346.548:366.5](075.8)

ББК 67.404я73

ISBN 978-966-667-584-5

© Іваненко Л. М., Язвінська О. М., 2014

© Юрінком Інтер, 2014

Зміст

Передмова	6
Розділ 1. МЕТОДОЛОГІЯ КОНСЮМЕРИЗМУ. ДОСВІД МІЖНАРОДНОГО СПІВТОВАРИСТВА	12
1.1. Динаміка формування сучасної концепції консюмеризму.	12
1.1.1. Історичне коріння та передумови виникнення консюмеризму	12
1.1.2. Історичні етапи формування та розвитку консюмеризму	27
1.2. Консюмеризм як важлива складова методології якості	37
1.3. Керівні принципи ООН на захист інтересів споживачів	69
1.4. Консюмерський Інтернаціонал. Основні напрями діяльності	80
1.5. Захист прав споживачів у ЄС	92
1.6. Захист прав споживачів у економічно розвинених країнах	108
1.7. Законодавство на захист інтересів і прав споживачів	125
Висновки	135
<i>Запитання і завдання для самоконтролю</i>	141
Розділ 2. ЗАХИСТ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ В УКРАЇНІ.	143
2.1. Історичне коріння та передумови виникнення консюмеризму в Україні.	143
2.2. Створення консюмерського простору в Україні	160
2.2.1. Динаміка становлення консюмеризму в Україні	160
2.2.2. Захист прав споживачів громадськими організаціями (об'єднаннями) споживачів.	174
2.3. Становлення та розвиток законодавства про захист прав споживачів в Україні	183
Висновки	203
<i>Запитання і завдання для самоконтролю</i>	206
Розділ 3. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРАВ ТА ОБОВ'ЯЗКІВ СПОЖИВАЧІВ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ.	208
3.1. Право споживачів на належну якість продукції й обслуговування	208

3.2. Право споживачів на безпеку продукції	237
3.3. Реалізація права споживачів на отримання інформації про продукцію	248
3.4. Основні обов'язки споживачів	271
Висновки	272
<i>Запитання і завдання для самоконтролю</i>	276
Розділ 4. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ	
ЗАХИСТУ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ В УКРАЇНІ	278
4.1. Система і повноваження органів влади у сфері захисту прав споживачів	278
4.2. Захист прав споживачів органами виконавчої влади	291
4.3. Повноваження органів місцевого самоврядування щодо захисту прав споживачів	298
4.4. Правові способи захисту прав споживачів	304
Висновки	314
<i>Запитання і завдання для самоконтролю</i>	318
Розділ 5. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗАХИСТУ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ	
У СФЕРІ РОЗДРІБНОЇ КУПІВЛІ-ПРОДАЖУ	320
5.1. Правове регулювання торговельного обслуговування населення	320
5.2. Правове значення та особливості договору роздрібної купівлі-продажу	327
5.3. Правові способи укладення договору роздрібної купівлі-продажу. Їх особливості	334
5.4. Права споживачів у разі придбання товару неналежної якості	359
5.5. Права споживачів при придбанні товару належної якості.	373
Висновки	375
<i>Запитання і завдання для самоконтролю</i>	380
Розділ 6. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗАХИСТУ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ	
У СФЕРІ ВИКОНАННЯ РОБІТ ТА НАДАННЯ ПОСЛУГ	382
6.1. Поняття, ознаки та основні завдання сфери побутового обслуговування населення	382
6.2. Правове регулювання договорів про надання послуг і виконання робіт	388
6.3. Правила побутового обслуговування населення	392
6.4. Права споживачів у разі порушення умов договору про виконання робіт і надання послуг	395
Висновки	397
<i>Запитання і завдання для самоконтролю</i>	400

Розділ 7. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ЗАХИСТ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ	401
7.1. Цивільно-правова відповідальність за порушення законодавства про захист прав споживачів	401
7.2. Особливості адміністративної відповідальності за порушення законодавства про захист прав споживачів	413
7.3. Застосування адміністративно-господарських санкцій за порушення прав споживачів до суб'єктів господарської діяльності	425
7.4. Кримінальна відповідальність та характеристика злочинів, що посягають на права споживачів.	429
Висновки	435
<i>Запитання і завдання для самоконтролю</i>	438
Термінологічний словник	439
Бібліографічний опис	462
Додатки	482